

Ю. П. Бігун

Вінницький державний аграрний університет

ВПЛИВ ФІТОКОМПОЗИЦІЇ «ВІТААЛЬМЕНДА» НА ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ*

Наведені результати досліджень по використанню фітокомпозиції «Вітаальменда» в годівлі курчат-бройлерів. Використання в раціонах курчат-бройлерів цієї фітокомпозиції у кількості 0,5 мл на один кілограм живої маси позитивно впливає на збільшення середньодобових приростів, забійний вихід і збереження молодняка.

Ключові слова: *фітокомпозиція «Вітаальменда», курчата-бройлери, прирости, збереженість, забійний вихід, годівля.*

Сучасне промислове птахівництво – високотехнологічна, наукоємна та економічно ефективна галузь тваринництва. Подальший цілеспрямований розвиток, зокрема м'ясного птахівництва, в умовах ринкової економіки, потребує забезпечення в першу чергу здоров'я та високої життєздатності бройлерних стад. Однією з найважливіших проблем сучасного птахівництва є питання, пов'язане з розробкою заходів профілактики захворювання птиці в умовах промислового птахівництва. Жодні заходи лікування та імунопрофілактики окремих захворювань не можуть бути повноцінними, якщо не вирішені питання боротьби із стаціонарною інфекцією, з однієї сторони, і з другої – підвищенням неспецифічної резистентності організму, як фактора, що стабілізує здоров'я курчат і при цьому підвищує їх продуктивність [1, 2]. Серед різноманітних і відповідальних заходів по підвищенню життєздатності молодняка птахів є профілактика птахопоголів'я від можливого занесення інфекційних захворювань, підвищення імунітету за рахунок включення до раціону годівлі різного роду фітокомпозиції на основі лікарських рослин.

Екстракт із лікарських рослин завдяки своєму оригінальному складу багатий біологічно-активними речовинами, глікозидами, вуглеводами, макро- і мікроелементами і тому може служити в якості позитивного впливу на здоров'я, активатором резервів і адаптаційних можливостей організму [3].

* Керівник, доктор біологічних наук, професор Власенко В.В.

© Бігун Ю.П., 2006

Тому вивчення питання підвищення імунітету птахів, їх збереженості за рахунок включення у раціон різних фітокомпозицій із лікарських рослин є актуальним.

Матеріал і методика досліджень. Досліди проводили на кафедрі мікробіології і технології переробки Вінницького державного аграрного університету на курчатах-бройлерах кросу «Бройлер-6».

Умови утримання і годівлі всіх груп були однакові і відповідали нормам. За принципом аналогів були видібрані 3 групи здорових курчат по 100 голів у кожній. Всі дослідні групи курчат одержували фітокомпозицію «Вітаальменда» протягом 50 днів, починаючи з 1 денного віку згідно схеми, наведеної у таблиці 1.

1. Схема проведення досліджень

Групи	Кількість голів	Схема годівлі	
		Підготовчий період (10 днів)	Обліковий період (50 днів)
I – контрольна	100	ОР	ОР – основний раціон
II – дослідна	100	ОР	ОР + «Вітаальменда» (0,5 мл на 1кг живої маси)
III – дослідна	100	ОР	ОР + «Вітаальменда» (0,8 мл на 1кг живої маси)

Фітокомпозицію «Вітаальменда» розроблено групою вчених виробничої фірми «Фітотаум». Настанову по застосуванню даного препарату затверджено 12.09.1996 р. за № 215076331.001-94.

У склад спиртового настою фітокомпозиції «Вітаальменда» входить 17 лікарських рослин.

Завдяки такій підібраній композиції «Вітаальменда» відноситься до біологічно активного продукту лікувально-профілактичної дії, що дуже важливо для курчат-бройлерів у ранньому віці.

Курчат зважували індивідуально 1 раз в декаду. Визначали: живу масу, середньодобовий приріст, валовий приріст, збереженість. Забійні якості тушок курчат-бройлерів визначали у відповідності з ГОСТом 18292-85 «Птица с.-х. для убоя» і ГОСТом 25391-82 «Мясо цыплят-бройлеров».

Отримані результати досліджень обробляли біометрично згідно «Методических разработок к практическим занятиям по биометрии» за П.Е. Ладаном, (1974) з використанням комп'ютерної програми Excel.

Результати досліджень. Динаміка середньодобових приростів живої маси курчат-бройлерів при включенні в раціон годівлі фітокомпозиції

«Вітаальменда» у кількості 0,5 і 0,8 мл на 1 кг живої маси наведена у табл. 2.

2. Динаміка живої маси курчат – бройлерів при згодовуванні фітокомпозиції «Вітаальменда» ($M \pm m$, $n = 100$)

Вік, днів	Групи					
	I-контрольна		II-дослідна		III-дослідна	
	г	%	г	%	г	%
1	40,54±0,44	100	40,28±0,44	99,35	40,50±0,10	100,0
10	79,27±0,36	100	82,56±0,55	104,35	80,70±0,19	101,90
20	315,28±0,95	100	333,49±1,21	105,64	328,60±0,29	104,20
30	888,08±2,40	100	917,43±0,69	103,39	905,40±0,72	101,95
50	1581,15±4,75	100	1629,61±1,53	103,1	1590,00±2,00	100,56

Результати досліджень свідчать про те, що включення фітокомпозиції «Вітаальменда» у раціон курчат-бройлерів позитивно впливає на ріст та розвиток птахів. Так, включення 0,5 мл фітокомпозиції (2-дослідна група) на 1 кг живої маси у раціон курчатам сприяло збільшенню середньодобових приростів за першу декаду на 4,35% або 2,71 г, за другу декаду – на 5,64% або 18,01 г, за третью декаду – на 3,39% або 29,35 г і за четверту і п'яту декади – на 3,1% або 48,46 г у порівнянні з контрольною групою. Позитивні результати за середньодобовими приростами відмічені і у курчат 3-дослідної групи, які одержували по 0,8 мл на 1 кг живої маси фітокомпозиції «Вітаальменда».

Середньодобові прирости у курчат-бройлерів дослідної групи перевищували контрольні відповідно за першу декаду – на 1,9% і четверту та п'яту декади – на 0,56%. Необхідно відмітити, що великої різниці за середньодобовими приростами у останній декаді не відмічено.

При цьому були відмічені добрий апетит, активізація рухів та підвищена життєздатність.

Пік продуктивності курчат – бройлерів у досліді припадав на період з 10-го по 30-й день, оскільки в цей період відбувається інтенсивний ріст бройлерів за рахунок підвищеного теплоутворення, швидкого опірнення і збільшення потреби у кормах. Починаючи з 31-го по 50 – й день швидкість росту стає більш менш постійною. Це пов'язано, у першу чергу з тим, що у курчат закінчується ріст первинного пір'я, закріплюються умовні рефлекс на годівлю, виробляється звичка до корму і навколишньої обстановки.

Показники впливу фітокомпозиції «Вітаальменда» на збереженість курчат-бройлерів наведені у таблиці 3.

3. Збереженість курчат – бройлерів

Показники	Групи		
	I – контрольна	II – дослідна	III – дослідна
Кількість голів при постановці на дослід	100	100	100
Кількість голів у кінці досліду	92	100	94
Збереженість, %	92	100	94

Дані таблиці 3 свідчать про те, що у другій дослідній групі відмічена висока життєздатність курчат (100%). Тоді як у першій контрольній групі вісім курчат загинуло, була відмічена кволість їх та зниження апетиту.

Добрим здоров'ям і апетитом відрізнялись і курчата-бройлери третьої дослідної групи, які одержували 0,8 мл фітокомпозиції «Вітаальменда» у розрахунку на 1 кг живої маси.

Отже, фітокомпозиція «Вітаальменда» позитивно впливає на здоров'я і збереженість курчат-бройлерів.

Показники продуктивності курчат-бройлерів наведені в таблиці 4.

4. Показники продуктивності курчат – бройлерів 50 – денного віку

Показники	Групи		
	I – контрольна	II – дослідна	III – дослідна
Збереженість	92	100	94
Жива маса 1 гол, г	1581,15	1629,61	1590,00
Забійна маса 1 гол, кг	1318,68	1394,94	1347,20
Вихід м'яса, %	66,80	68,90	67,70

Результати досліджень впливу фітокомпозиції «Вітаальменда» на показники продуктивності свідчать про позитивний вплив її на забійну масу і вихід м'яса.

Забійна маса курчат другої дослідної групи перевищувала контрольну на 76,26 г.

Вихід м'яса становить 68,90 % або на 2,1 % більше ніж у контролі. Незначне збільшення забійної маси відмічено і в третій групі (більше на 28,48 г проти контролю).

Збільшення виходу м'яса від курчат дослідних груп підтверджує аксіому про позитивний вплив фітокомпозиції «Вітаальменди» на показники продуктивності.

Висновки. Включення у раціон курчат-бройлерів фітокомпозиції «Вітаальменда» у кількості 0,5 кг живої маси позитивно впливає на продуктивність курчат, їх збереженість та забійний вихід.